

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

Församlingsrådets möte

Tid 17.10.2017 kl 18:00

Plats Gemensamma kyrkorådets mötesrum på Vallmovägen 5 B , 4.vån.

Deltagare	Fagerudd Martin	ordförande
	Bergström Marianne	ledamot
	Eklöf Jan-Erik	ledamot
	Halmén Annika	ledamot
	Olenius Christina	suppleant, i stället för Tiina Nurmi-Kokko
	Halminen Birgit	suppleant, i stället för Reijo Pekanpalo
	Ruusu Inger	ledamot
	Sandell Håkan	ledamot
	Träskman Marianne	vice ordförande
	Halonen Solveig	sekreterare

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

Innehållsförteckning

§ 94 VSY - Vanda svenska - Uppgifter om mötet	1
§ 95 Beviljande av befrielse från förtroendeuppdrag (Simell)	2
§ 96 Utlåtande om Vanda kyrkliga samfällighets budget för år 2018 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2018-2020	3
§ 97 Personalutvecklingsplanen för år 2018	5
§ 98 Kyrkoherdens beslutsprotokoll	6
§ 99 Anmälningssärenden	7
§ 100 VSY - Vanda svenska - Avslutande av mötet	8
VSY - Vanda svenska - Valitusosoitus pöytäkirjaan	9

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 94 Uppgifter om mötet**Öppnande av mötet**

Ordföranden inleder sammanträdet med bibelläsning och bön, varefter han öppnar mötet.

Sammanträdets lagenlighet och beslutförhet

Kallelse och föredragningslistan skickas till ledamöterna enligt församlingsrådets beslut § 108/24.10.2012.

Kungörelsen om församlingsrådets möte har funnits på församlingens anslagstavla och hemsida <http://www.vandasvenskaforsamling.fi/delta-och-paverka> 5 dagar före mötet.

Förslag Sammanträdet konstateras vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Beslut Enligt förslag.

Val av protokolljusterare och rösträknare

Förslag Församlingsrådet utser två protokolljusterare och rösträknare.

Beslut Till protokolljusterare utsågs Annika Halmén och Jan-Erik Eklöf.

Justering och framläggning av protokollet

Förslag Protokollet är klart för justering senast tisdag 24.10.2017 kl.12 på församlingens pastorsexpedition.
Det justerade protokollet är framlagt till påseende på pastorsexpeditionens anslagstavla och hemsida 25.10–25.11.2017.

Beslut Enligt förslag.

Arbetsordning för mötet

Förslag Föredragningslistan godkänns som arbetsordning för sammanträdet.

Beslut Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 95 Beviljande av befrielse från förtroendeuppdrag (Simell)

Diarienummer DVAN/473/00.00.01/2017

Föredragande kyrkoherde Martin Fagerudd

Ulla Simell anhåller om befrielse från förtroendeuppdrag i församlingens missionsdirektion i ett brev daterat 4.9.2017.

Kyrkolagen bestämmer i 23 kap.6 § att beslutanderätt i ärenden som gäller förtroendevalda i fråga om befriande, beviljande av avsked, avstängning eller skiljande från ett förtroendeuppdrag beslutar det organ som har valt den förtroendevalda.

Föredragande föreslår i enlighet med missionsdirektionens förslag att

1. Ulla Simell befrias från förtroendeuppdraget.
2. Anneli Karlsson utses till ordinarie medlem.
3. Ersättarplatsen i direktionen lämnas obesatt eftersom mandatperioden tar slut nästa år.
4. Justera paragrafen omedelbart.

Bilaga 1: Anhållan om befrielse från förtroendeuppdrag U.Simell

Förslag Församlingsrådet

1. Beviljar Ulla Simell befrielse från missionsdirektionen.
2. Utser Anneli Karlsson till medlem i missionsdirektionen.
3. Ersättarplatsen i direktionen lämnas obesatt eftersom mandatperioden tar slut nästa år.
4. Besluter att justera paragrafen omedelbart.

Beslut Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 96**Utlåtande om Vanda kyrkliga samfällighets budget för år 2018 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2018-2020**

Diarienummer DVAN/493/02.00.01/2017

Föredragande kyrkoherde Martin Fagerudd

Gemensamma kyrkorådet har vid sitt möte 4.10.2017 § anmodat enheterna i den kyrkliga samfälligheten att inkomma med sina utlåtanden om Vanda kyrkliga samfällighets Verk-samhets- och ekonomiplan 2018-2020 samt om dess budget för år 2018. Dessa skall vara ekonomichefen tillhanda senast 27.10.2017.

Allmänna grunder

Vanda kyrkliga samfällighets budget för år 2018 samt Verksamhets- och ekonomiplan 2018-2020 har uppgjorts under en tid, som är mycket utmanande, men enligt finansministeriet är Finlands ekonomi i en stark tillväxtfas. Tillväxten beräknas vara år 2017 2,9 % och för år 2018 ca två procent, men beräknas minska till 1,3 % år 2020.

Vanda församlingars strategi

Gemensamma kyrkofullmäktige godkände i juni en strategi för församlingarna i Vanda för åren 2016-2020, vars grunduppgift uttrycktes med mottot "Frimodigt i nådens tjänst."

Denna strategi följer församlingarna i Vanda fram till år 2020, som skall motverka de negativa trenderna i huvudstadsregionen, så som att allt färre är medveten om kyrkans väsen som trossamfund och allt färre deltar i kyrkans verksamhet i huvudstadsregionen. Däremot ser många det att kyrkan gör gott och hjälper dem som är i nöd.

Ekonomi och investeringsplanen

Vanda kyrkliga samfällighets ekonomi är tillsvidare stabil. Kyrkotillhörigheten har sjunkit flera år i följd, det senaste fem åren 1,62 % / år och är nu på 58,9 % nivå. Detta ligger som grund när budgeten för år 2018 samt Verksamhets- och ekonomiplanen för 2018-2020 har beretts.

Förutsättningen, för att ekonomin skall bibehållas på en god nivå, är att beslut görs gällande de två största utgiftsposterna: personal och fastigheter. Både personal och utrymmen har minskat.

Ekonomi, sett i ljuset av investeringsplanen för åren 2018-2022, är utmanande, vilken omfattar 51,9 miljoner euro.

De största enskilda investeringsprojektet är Dickursby nya kyrka. Vanda svenska församling stöder projektet för Dickursby nya kyrka i egenskap av en av fyra aktörer. Det är oundvikligt att projektet är den största ekonomiska utmaningen hittills för hela samfälligheten.

Samfälligheten har tidigare antagit som princip att man hellre gör sig av med

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

väggar än personal. Det är viktigt att samfälligheten stöder denna princip med tanke på personalen. Likaså är det också viktigt att kunna förverkliga de övriga projekten i investeringsplanen.

Förslag

Församlingsrådet besluter att ge följande utlåtande:

1. Församlingsrådet i Vanda svenska församling förordar att Vanda kyrkliga samfällighets budget för år 2018 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2018-2020 godkännes.
2. Justera paragrafen omedelbart.

Beslut

Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 97   Personalutvecklingsplanen för år 2018

Diarienummer   DVAN/475/01.03.00/2017

Föredragande   kyrkoherde Martin Fagerudd

Personalutvecklingsplanen skall uppgöras för följande år varje höst. Före utgången av oktober månad skall personalutvecklingsplanen sändas till domkapitlet.

En personalutvecklingsplan har uppgjorts för år 2018 i samarbete med personalen och föredragande på basen av församlingens utbildnings- och utvecklingsbehov.

Personalutvecklingsplanen tar också i betraktande det som Verksamhets- och ekonomiplanen 2018 säger, att *Församlingen vidtar alla nödvändiga personalutvecklande åtgärder. Personalen sköter sin uppgift bäst när den är välmotiverad och välutbildad, trivs i sin arbetsgemenskap och med sina arbetsuppgifter.*

I planen ingår kostnader för utbildningen, samt lön under utbildningen och reseersättningar. Dagtraktamenten utbetalas inte förutom för utbildning i utlandet, då dagtraktamenten utbetalas.

Enligt rekommendation skall utbildningsmedlen utgöra 0,5 - 1 % av församlingens lönesumma. Summan för utbildningsplanen år 2018 är 6408,50 €. Detta utgör 1,13 % av lönesumman.

Kyrkoherdens deltagande i seminarium för andligt ledarskap bekostas av samfälligheten.

Bilaga 2: Personalutvecklingsplan 2018

Förslag   Församlingsrådet besluter att

1. Godkänna Vanda svenska församlings personalutvecklingsplan 2018.

2. Planen översändes till Domkapitlet i Borgå stift.

3. För dem som deltar i utbildning, utbetalas lön, kursavgiften ersätts och resor. Dagtraktamenten utbetalas inte, utom för utbildning i utlandet.

4. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut   Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 98**Kyrkoherdens beslutsprotokoll**

Diarienummer DVAN/495/00.02.08/2017

Föredragande kyrkoherde Martin Fagerudd

Kyrkoherden redogör för följande tjänstemannabeslut:

- Nr. 10/2017** Kyrkoherden har avgett utlåtande om Diakoniprogrammet 2020 eftersom församlingsrådet i Vanda svenska församling bordlade ärendet 5.9.2017 § 091. Utlåtandet finns i bilaga 3.
- Nr. 11/2017** Kyrkoherden har avgett utlåtande om kommunikationsprogrammet i Vanda kyrkliga samfällighet eftersom församlingsrådet i Vanda svenska församling inte hunnit behandla ärendet före 22.9.2017. Utlåtandet finns i bilaga 4 och kommunikationsprogrammet finns bilaga 5.
- Nr. 12/2017** Kyrkoherden har beviljat förvaltningssekreterare Solveig Halonen rätt att delta i utbildning 2.11.2017 kl. 17.30 - 19.00, Helsingfors, samt att församlingen ersätter deltagaravgiften på 30 € och resorna.

Bilaga 3: Utlåtande om diakoniprogrammet 2020

Bilaga 4: Utlåtande om kommunikationsprogrammet Vanda svenska

Bilaga 5: Kommunikationsprogrammet

Förslag Antecknas för kännedom.

Beslut Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 99**Anmälningssärenden**

Diarienummer DVAN/494/00.02.08/2017

Föredragande kyrkoherde Martin Fagerudd

1. Budgetutfallet per september månad.

Bilaga 6: Budgetutfallet per 30.9.2017

2. Barnombudsdagen ordnas igen i Tammerfors i januari. Då medverkar Peter Ekman från Kyrkokansliet i Uppsala som har arbetat med barnkonsekvensanalysfrågor i svenska kyrkan.

Bilaga 7: Barnombudsdagens inbjudan

Bilaga 8: Barnombudsdagens program

3. Portföljrapport 1.7 - 30.9.2017.

Bilaga 9: Portföljrapport 1.7 – 30.9.2017

4. Det sista konsultationssamtalet för församlingsrådet hålls tisdag 7.11.2017 kl.18 - 20 i skriftskolrummet på Vallmovägen 5 A, 2 vån.
5. Följande församlingsrådsmöte är enligt mötesplanen tisdag 14.11.2017 kl. 18 i gemensamma kyrkorådets mötesrum.
6. Jan-Erik Eklöf meddelade att arbetsgruppen för fondmedel har möte 1.2.2018 med Jerker Hedman på Aktia Bank.
7. Håkan Sandell meddelade att höstbasaren på Helsingelantmannagilles skörde- och museidag inbringade drygt 500 €.

Förslag Församlingsrådet besluter att anteckna ärendet för kännedom.

Beslut Enligt förslag.

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

§ 100 Avslutande av mötet

Ordföranden avslutade mötet kl. 18.24 och meddelade lagenlig besvärshanvisning.

Martin Fagerudd
ordförande

Solveig Halonen
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt i Vanda 24.10.2017

Annika Halmén
protokolljusterare

Jan-Erik Eklöf
protokolljusterare

Det justerade protokollet har varit framlagt till påseende på
pastorsexpeditionens anslagstavla och hemsida 25.10–25.11.2017.

Vanda 26.11.2017

Solveig Halonen
sekreterare

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

Anvisning om rättelseyrkande och besvärshanvisning

Förbud mot att söka ändring och grunderna för förbudet

Förbud mot att söka ändring vid beredning och verkställighet

Över följande beslut är det enligt 24 kap. 5 § i kyrkolagen inte möjligt att anföra kyrkobesvär och enligt 5 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen inte möjligt att anföra förvaltningsbesvär, eftersom besluten endast gäller beredning eller verkställighet. Besvär enligt lagen om offentlig upphandling får inte anföras över ett beslut om offentlig upphandling, eftersom beslutet endast gäller beredning av upphandlingsförfarandet.

Paragrafer i protokollet 95, 96**Besvärsförbud på grund av rätten att framställa rättelseyrkande**

Följande beslut får inte överklagas genom besvär eftersom det enligt 24 kap. 3 § 1 mom. i kyrkolagen är möjligt att framställa skriftligt rättelseyrkande över beslutet:

Paragrafer i protokollet 97**Förbud mot att söka ändring i underställningsärende**

Enligt 24 kap. 3 § 2 mom. i kyrkolagen är det inte möjligt att yrka rättelse i ett beslut som underställs domkapitlet eller Kyrkostyrelsen för fastställelse.

Paragrafer i protokollet _____

Särskilda bestämmelser om förbud mot att söka ändring

Enligt

1. kyrkolagen 24 kap. 14 § 2 mom.
2. förvaltningsprocesslagen 5 § 2 mom.
3. lagen om kyrkans tjänstekollektivavtal 19 § eller
4. kyrkolagen 6. kap 72. § 3 mom.
5. någon annan lagstiftning får följande beslut inte överklagas genom besvär:

Paragrafer i protokollet och
grunderna för besvärsförbudet: _____**Förbud mot att söka ändring i upphandlingsärenden**

Med stöd av 24 kap. 8 a § 2 mom. i kyrkolagen får ändring inte sökas genom rättelseyrkande eller kyrkobesvär i ett upphandlingsbeslut, om ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet. Ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet om upphandlingens värde överstiger det tröskelvärde som anges i 15 § i upphandlingslagen. De nationella tröskelvärdena är 30 000 euro (varor och tjänster), 100 000 euro (hälsovård och socialtjänster) och 150 000 euro (byggentreprenader och byggkoncessioner)

Paragrafer i protokollet _____

Anvisning om rättelseyrkande**Behörig myndighet och tidsfrist för rättelseyrkande**

Den som är missnöjd med följande beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande:

Myndighet som rättelseyrkandet

riktas till	Församlingsrådet i Vanda svenska församling
Besöksadress	Vallmovägen 5 A
Postadress	PB 69, 01301 Vanda
E-postadress	vandasvenska@evl.fi

Paragrafer i protokollet 97

Yrkande ska framställas inom 14 dagar efter det att parten har fått del av beslutet. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet postades, om det inte visas att den har skett senare. En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram till allmänt påseende. Rättelseyrkandet kan på eget ansvar skickas per post, genom

17.10.2017

Vanda svenska församlings församlingsråd

bud eller elektroniskt (fax eller e-post). Rättelseyrkandet ska vara framme senast den sista dagen för yrkande av rättelse inom kansliets öppettid.

Innehållet i rättelseyrkandet

Av rättelseyrkandet ska framgå:

- namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för behandlingen av ärendet
- vilket beslut rättelseyrkandet gäller
- hurdan rättelse som yrkas
- på vilka grunder rättelse yrkas.

Upphandlingsrättelse

Inlämning av upphandlings-rättelse

En part som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan framställa en skriftlig upphandlingsrättelse till den upphandlande enheten (80–83 § i upphandlingslagen).

Upphandlingsrättelsen ska lämnas in till den upphandlande enheten.

Upphandlande enheten _____
Besöksadress _____
Postadress _____
Fax _____
E-postadress _____

Yrkande på upphandlingsrättelse ska framställas inom 14 dagar efter det att parten har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller annat avgörande i upphandlingsförfarandet. Upphandlingsrättelsen kan på eget ansvar skickas per post, genom bud eller elektroniskt. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet postades, om det inte visas att den har skett senare. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av meddelandet den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen då meddelandet skickats anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt. Upphandlingsrättelsen ska vara framme senast den sista dagen för yrkande av rättelse inom kansliets öppettid.

Upphandlings-rättelsens innehåll

Av upphandlingsrättelsen ska framgå:

- namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för behandlingen av ärendet
- vilket beslut upphandlingsrättelsen gäller
- hurdan rättelse som yrkas
- på vilka grunder rättelse yrkas.

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de dokument som åberopas, om inte den upphandlande enheten redan har dessa till sitt förfogande.

Besvärсанvisning**Besvärsmyndighet och besvärstid**

Följande beslut kan överklagas genom skriftliga besvär. Besvärstid är 30 dagar.

Besvärsmyndighet	Helsingfors förvaltningsdomstol
Besöksadress	Domstolarnas hus, Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
Postadress	Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
Fax	029 564 2079
E-postadress	helsinki.hao@oikeus.fi

Kyrkobesvär, _____

Vanda svenska församlings församlingsråd

17.10.2017

paragrafer i protokollet:

Förvaltningsbesvär,
paragrafer i protokollet:**Kyrkobesvär i ett underställningsärende**

Följande beslut kan överklagas genom skriftliga besvär. Besvärstid är 30 dagar.

Besvärsmyndighet

Borgå domkapitel

Paragrafer i protokollet

Besöksadress
Postadress
Fax
E-postadressGymnasiegränd 2, 06100 Borgå
PB 30, 06101 Borgå
019 585 705
borga.domkapitel@evl.fi

Besvärsmyndighet

Kyrkostyrelsen

Paragrafer i protokollet

Besöksadress
Postadress
Fax
E-postadressSödra kajen 8, 00130 Helsingfors
PB 210, 00131 Helsingfors
09 180 2350
kyrkostyrelsen @evl.fi

Besvärsmyndighet

Undervisnings- och kulturministeriet

Paragrafer i protokollet

Besöksadress
Postadress
Fax
E-postadressSjötullsgatan 10, Helsingfors
PB 29, 00023 Statsrådet
09 135 9335, registratorsbyrån
kirjaamo@minedu.fi**Besvär hos marknadsdomstolen**

Besvär ska lämnas in skriftligen inom 14 dagar från den dag då den anbudssökande eller anbudsgivaren skriftligen har fått del av de avgöranden som påverkar dennes ställning eller om anbudsförfarandets utgång och grunderna för dessa avgöranden samt en skriftlig anvisning om hur ärendet kan föras till marknadsdomstolen (besvärshanvisning). Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet postades, om det inte visas att den har skett senare. Vid elektronisk delgivning anses parten ha fått del av meddelandet den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen då meddelandet skickats anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska dessutom skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Den upphandlande enheten ska underrättas på den adress enheten uppgett senast när besvären om upphandlingen lämnas till marknadsdomstolen. Den upphandlande enhetens kontaktinformation anges ovan vid informationen om upphandlingsrättelse.

Besvärsmyndighet
Besöksadress
Postadress
Fax
E-postadressMarknadsdomstolen
Domstolarnas hus, Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi

17.10.2017**Vanda svenska församlings församlingsråd****Beräkning av tiden för ändringssökande**

Besvärstid och tid för rättelseyrkande räknas från den dag vederbörande har fått del av beslutet, denna dag undantaget. Om inte annat visas anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet postades, vid den tid mottagningsbeviset visar eller vid den tid som antecknats på ett separat intyg över delfående.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska anges:

- vem som anför besvär, namn och hemort
- postadress och telefonnummer där meddelanden om behandlingen av ärendet kan lämnas till den som anført besvären
- vilket beslut man söker ändring i
- på vilka punkter man söker ändring i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

Besvärsskriften ska undertecknas av den som anför besvär, av en laglig företrädare eller av ett ombud. Om talan förs av en laglig företrädare eller ett ombud, eller om besvärsskriften avfattats av någon annan person, ska även denna persons namn och hemort uppges i besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska fogas:

- det beslut man söker ändring i, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgetts eller en annan utredning över när besvärstiden börjat
- handlingar som åberopas till stöd för yrkandet, om inte dessa redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud som inte är advokat eller offentligt rättsbiträde ska också bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Enligt upphandlingslagen (548/2007) kan den upphandlande enhetens beslut eller ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet som påverkar den anbudssökandes eller anbudsgivarens ställning överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. Besvär hos marknadsdomstolen kan inte anföras över ett sådant beslut eller annat avgörande av den upphandlande enheten som enbart gäller beredning av ett upphandlingsförfarande. Ärendet kan föras till marknadsdomstolen om upphandlingens värde överstiger det tröskelvärde som anges i 15 § i upphandlingslagen.

Inlämning av besvär

Besvärshandlingarna ska inom besvärstiden lämnas in till den besvärsmyndighet som anges i beslutet. På eget ansvar kan besvärsskrifterna skickas per post, genom bud eller elektroniskt. Handlingarna ska postas i så god tid att de hinner fram innan kansliet stänger den sista dagen av besvärstiden.

Rättegångsavgift

Med stöd av 2 § i lagen om domstolsavgifter (1445/2015) uttas rättegångsavgifter enligt följande, om inte något annat följer av 6 eller 7 § i lagen.

Förvaltningsdomstolarna	250 €
Ingen rättegångsavgift tas ut då förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för den som sökt ändring.	
Marknadsdomstolen	
Öffentlig upphandling vars värde underskrider 1 000 000 €	2 000 €
Öffentlig upphandling vars värde är 1 000 000–10 000 000 €	4 000 €
Öffentlig upphandling vars värde är minst 10 000 000 €	6 000 €
Avgiften för en privatperson	500 €

En detaljerad besvärsguidans bifogas protokollsutdraget.